

Indeks inkluzivnosti

Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini provodi projekt pod nazivom: *Indeks inkluzivnosti*, čiji je cilj uklanjanje svih prepreka učenju i poticanje punog učešća sve djece u sistemu obrazovanja u kojem se nalaze.

Kao metodičko sredstvo, *Indeks inkluzivnosti*, sačinjen od strane dvojice britanskih prosvjetnih radnika, pomaže školama u umanjivanju prepreka učenju, te potiče učešće sve djece i mladih osoba. Osnovni cilj primjene *Indeksa inkluzivnosti* jeste da obrazovne vlasti, prosvjetni radnici i odgovorni u općinama postanu još aktivniji u osiguravanju aktivnog učešća, odgovornosti, transparentnosti i inkluzivnosti u sistemima obrazovanja.

Misija trenutno provodi *Indeks inkluzivnosti* u 40 općina u BiH, sa sljedećim ciljevima:

- Stvoriti lokalne mehanizme za stalno unapređivanje kvalitetnog inkluzivnog obrazovanja;
- Osigurati da škole izrađuju i primjenjuju godišnje razvojne planove;
- Potaknuti općine na izradu i primjenu vlastitih razvojnih planova, kao dopune razvojnim planovima škola;
- Uvesti metodologiju *Indeksa inkluzivnosti* u redovne sisteme obrazovanja.

Čemu Indeks služi?

Indeks inkluzivnosti pomaže školama da se razvijaju na način kojim se podjednako cijene svi učenici. Projektnim materijalima vode se škole kroz razvojni proces, koji se oslanja na znanje i iskustvo zaposlenika, mladih ljudi, njihovih porodica, te zajednice. Materijali potiču na samoprovjeru **kulture, politike djelovanja i prakse** u školi. U tu svrhu koristi se prethodno utvrđeni okvir za planiranje, te grupa pokazatelja i pitanja koja podrazumijevaju detaljno bavljenje svim aspektima školovanja – kako u učionici, tako i na školskom igralištu i u zbornici. Škola, analizom odgovora u toku navedenog procesa, određuje razvojne prioritete, a planove za inkluzivne promjene pretvara u praksu.

INDEKS INKLUZIVNOSTI

je skup materijala za podršku SAMOPROCJENI svih aspekata škole, uključujući aktivnosti na igralištu, u nastavničkim zbornicama i učionicama!

INDEKS INKLUZIVNOSTI

POTIČE SVE zaposlene u školi, roditelje/staratelje i djecu da doprinesu inkluzivnom razvojnom planiranju i njegovoj provedbi u praksi!

Proces

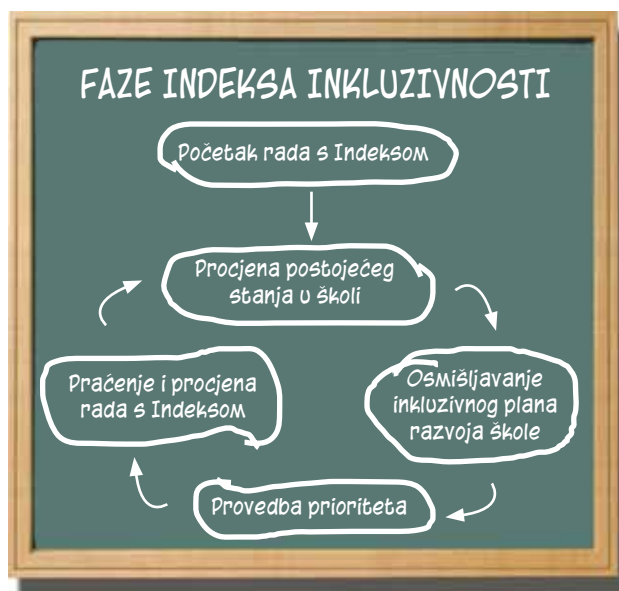
- Ocijeniti postojeće stanje škole
- Izraditi razvojni plan škole
- Realizirati prioritete
- Nadgledati, ocjenjivati i vrednovati u odnosu na *Indeks inkluzivnosti*

Uloga škole

Svaka pojedina škola odgovorna je za vlastito samoocjenjivanje, a zatim, izradu razvojnog plana na osnovu dobijenih rezultata. Samoocjenjivanje obuhvata i podatke prikupljene od svih lokalnih subjekata na koje se pitanje odnosi i vrednuje se u tri dimenzije: kulturi, politici i praksi. Na osnovu ovih podataka, direktor, ili neka druga osoba u upravi škole, zadužena za planiranje u školi, priprema ocjenu stanja, koja postavlja temelj i daje smjernice za izradu razvojnog plana škole. Slijedi primjena plana, uz pregled procesa ocjenjivanja, i nova ocjena, nakon jedne godine provedbe. Ciklus planiranja zatim se ponavlja, uz ponovnu ocjenu pokazatelja inkluzivnosti škole i postavljanje novih ciljeva za sljedeću godinu. Naglasak je na izradi jednogodišnjih planova, što omogućava često preispitivanje i podešavanje kratkoročnih i konačnih ciljeva.

Uloga zajednice i općine

S obzirom na to da škole imaju važnu ulogu u svakoj zajednici, te da su tijesno povezane s lokalnom upravom, privredom i društvenom strukturom, neophodno je usuglasiti razvoj inkluzivnosti u školama s razvojem zajednice kao cjeline. Povratne informacije, prikupljene kroz razvojne planove škole, dobar su pokazatelj

inkluzivnosti na nivou zajednice. Ove informacije pomažu općinama i potiču ih da aktivno učestvuju, unaprijede svoje planiranje i na sveobuhvatniji način uključe obrazovanje u općinske razvojne planove i strategije. Općine mogu pomoći školama i u provedbi plana aktivnosti, te u nekim oblastima pružiti finansijsku, odnosno administrativnu podršku.

Uloga OSCE-a

Uloga Misije je davanje savjeta, pružanje podrške i pomoći školama i općinama u izradi razvojnih planova škole, odnosno, općinskih planova aktivnosti za unapređenje obrazovanja. Po izradi planova, Misija nadgleda napredak i pruža dodatnu podršku školama i općinama u fazama provedbe i ocjenjivanja.

Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini pomaže BiH u ispunjenju obaveza, koje je ona preuzela kao država članica OSCE-a, kao i u napredovanju ka ostvarenju svog deklariranog cilja pridruživanja evroatlantskim integracijama, tako što jača sigurnost i stabilnost, putem završetka izgradnje mira unutar daytonskog okvira, i razvija inkluzivni politički diskurs i demokratski odgovorne institucije koje poštuju raznolikost, promoviraju konsenzus i poštuju vladavinu prava. Misija ima sveobuhvatan i integriran pristup putem svog prisustva na terenu, što odslkava naglasak na razvijanju kohezivnih zajednica i na pravovremenoj identifikaciji prepreka napretku.